

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ (EU) 2018/302 EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

ze dne 28. února 2018

o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pro uskutečnění plného potenciálu vnitřního trhu coby prostoru bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb, a to mimo jiné volný pohyb zboží a služeb, není dostačující odstranit mezi členskými státy pouze státní hranice. Toto odstranění mohou narušovat soukromé subjekty zaváděním překážek, které jsou v rozporu se svobodami vnitřního trhu. K tomu dochází v případech, kdy obchodníci, kteří působí v jednom členském státě, blokují nebo omezují přístup ke svým on-line rozhraním, jako například internetovým stránkám a aplikacím, pro zákazníky z jiných členských států, kteří hodlají uzavírat přeshraniční transakce (tato praxe je známa jako „zeměpisné blokování“). K těmto situacím dochází rovněž v případech, kdy někteří obchodníci uplatňují odlišné všeobecné podmínky pro přístup k jejich zboží a službám on-line a off-line vůči těmto zákazníkům z jiných členských států. Ačkoliv toto rozdílné zacházení může být v některých případech objektivně odůvodněno, v jiných případech někteří obchodníci svými praktikami upírají zákazníkům, kteří hodlají uzavírat přeshraniční transakce, přístup ke zboží či službám či jej omezují nebo někteří obchodníci v tomto ohledu uplatňují odlišné všeobecné podmínky pro přístup, jež nejsou objektivně odůvodněné.
- (2) Podniky, zejména mikropodniky a malé a střední podniky, uplatňují odlišné všeobecné podmínky pro přístup z různých důvodů. K neochotě obchodníků navazovat obchodní vztahy se zákazníky z jiných členských států přispívají v mnoha případech odlišné právní prostředí a s tím spojená právní nejistota, rizika související s použitelnými právními předpisy na ochranu spotřebitele, právní předpisy v oblasti životního prostředí a týkající se označování, daňové a fiskální otázky, náklady na dodání zboží nebo jazykové požadavky. V jiných případech

⁽¹⁾ Úř. věst. C 34, 2.2.2017, s. 93.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 6. února 2018 dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 27. února 2018.

obchodníci uměle segmentují vnitřní trh podél vnitřních hranic a brání volnému pohybu zboží a služeb, čímž omezují práva zákazníků a brání jim v tom, aby měli prospěch z širšího výběru a optimálních podmínek. Tyto diskriminační praktiky jsou důležitým faktorem, který přispívá k relativně nízké úrovni přeshraničních transakcí v rámci Unie, a to i v odvětví elektronického obchodu, což brání plné realizaci růstového potenciálu vnitřního trhu. Z tohoto důvodu by toto nařízení mělo upřesnit situace, v nichž nemůže pro rozdílné zacházení tohoto druhu existovat žádné odůvodnění, čímž dojde ke zpřehlednění a nastolení právní jistoty pro všechny účastníky přeshraničních transakcí a bude zajištěno účinné uplatňování a vymáhání pravidel o nepřipustnosti diskriminace na celém vnitřním trhu. Odstranění neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti zákazníků, jejich místě bydliště nebo místě usazení by mohlo podpořit růst a zvýšit výběr pro spotřebitele na celém vnitřním trhu.

- (3) Cílem tohoto nařízení je řešit neoprávněné zeměpisné blokování tím, že odstraní určité překážky fungování vnitřního trhu. Je však třeba zohlednit skutečnost, že řada rozdílů v právních předpisech členských států, jako jsou rozdílné vnitrostátní normy nebo neexistence vzájemného uznávání či harmonizace na unijní úrovni, stále představuje významné překážky pro přeshraniční obchod. Tyto překážky i nadále způsobují roztržitost vnitřního trhu, což často obchodníky vede k tomu, aby se podíleli na praktikách zeměpisného blokování. Evropský parlament, Rada a Komise by tudíž měly i nadále tyto překážky řešit s cílem snižovat roztržitost trhu a dokončit vnitřní trh.
- (4) Podle článku 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ⁽¹⁾ mají členské státy zajistit, aby poskytovatelé služeb usazení v Unii nezacházeli s příjemci služeb rozdílně na základě jejich státní příslušnosti nebo místa bydliště. Toto ustanovení však nebylo plně účinné při potírání diskriminace a dostatečným způsobem nesnížilo právní nejistotu. Cílem tohoto nařízení je dále upřesnit článek 20 směrnice 2006/123/ES definováním určitých situací, v nichž nelze rozdílné zacházení na základě státní příslušnosti, místa bydliště nebo místa usazení odůvodnit podle uvedeného ustanovení. Pokud je však toto nařízení v rozporu s ustanoveními směrnice 2006/123/ES, mělo by mít přednost toto nařízení. Neoprávněné zeměpisné blokování a další formy diskriminace na základě státní příslušnosti, místa bydliště či místa usazení rovněž mohou vznikat v důsledku počínání obchodníků usazených ve třetích zemích, na které se uvedená směrnice nevztahuje.
- (5) Pro účely zajištění řádného fungování vnitřního trhu a zlepšení přístupu ke zboží a službám po celé Unii a jejich volného pohybu bez diskriminace na základě státní příslušnosti, místa bydliště nebo místa usazení jsou proto nutná cílená opatření stanovená tímto nařízením, která poskytnou jasný, jednotný a účelný soubor pravidel pro vybraný počet otázek. Cílem těchto opatření by měl být širší výběr pro zákazníky a přístup k širší škále zboží a služeb, přičemž tato opatření řádně zohledňují svobodu obchodníků organizovat svou obchodní politiku v souladu s unijním a vnitrostátním právem.
- (6) Cílem tohoto nařízení je zabránit diskriminaci na základě státní příslušnosti, místa bydliště nebo místa usazení zákazníků, včetně neoprávněného zeměpisného blokování, při přeshraničních transakcích mezi obchodníkem a zákazníkem souvisejících s prodejem zboží a poskytováním služeb v rámci Unie. Toto nařízení usiluje o řešení přímé i nepřímé diskriminace. Proto usiluje rovněž o zahrnutí neodůvodněného rozdílného zacházení na základě dalších rozlišujících kritérií, která vedou ke stejnému výsledku jako uplatňování kritérií přímo založených na státní příslušnosti nebo místě bydliště zákazníků, a to bez ohledu na to, zda je dotčený zákazník dlouhodobě nebo dočasně přítomen v jiném členském státě, nebo místě usazení. Tato další kritéria mohou být uplatňována zejména na základě informací uvádějících fyzické umístění zákazníků, jako je IP adresa používaná při přístupu k on-line rozhraní, adresa zadaná pro dodání zboží, provedená volba jazyka nebo členský stát, v němž byl vydán platební prostředek zákazníka.
- (7) Toto nařízení by se nemělo vztahovat na situace, které jsou čistě vnitrostátní záležitostí členského státu, kdy jsou všechny relevantní prvky dané transakce soustředěny v rámci jediného členského státu, zejména státní příslušnost, místo bydliště či místo usazení zákazníka nebo obchodníka, místo plnění, platební prostředky použité při transakci nebo nabídce, jakož i použití on-line rozhraní.
- (8) Některé regulační a administrativní překážky pro obchodníky byly v celé Unii v některých odvětvích služeb odstraněny v důsledku provedení směrnice 2006/123/ES. Proto by z hlediska její věcné působnosti měl být

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36).

zajištěn soulad mezi tímto nařízením a uvedenou směrnicí. Z uvedených důvodů by se toto nařízení mělo mimo jiné vztahovat na elektronicky poskytované služby jiné než audiovizuální povahy, jejichž hlavní vlastností je poskytování přístupu k dílům chráněným autorskými právy nebo k jinému předmětu ochrany a jejich využívání, nicméně pod podmínkou dodržení zvláštní výjimky a následného hodnocení této výjimky, jak stanoví toto nařízení. Audiovizuální služby včetně služeb, jejichž hlavním účelem je poskytování přístupu k vysílání sportovních událostí a které se poskytují na základě výlučných územních licencí, jsou z působnosti tohoto nařízení vyňaty. Přístup k retailovým finančním službám včetně platebních služeb by měl tedy být také vyňat, a to bez ohledu na ustanovení tohoto nařízení týkající se nepřipustnosti diskriminace u plateb.

- (9) K diskriminaci může také docházet ve vztahu ke službám v oblasti dopravy, zejména s ohledem na prodej jízdenek pro přepravu cestujících. V tomto ohledu však nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ⁽¹⁾, (EU) č. 1177/2010 ⁽²⁾ a (EU) č. 181/2011 ⁽³⁾ již obsahují obecné zákazy diskriminace, které zahrnují všechny diskriminační praktiky, které se toto nařízení snaží řešit. Dále existuje záměr změnit v tomto smyslu v blízké budoucnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ⁽⁴⁾. Z těchto důvodů a pro zajištění souladu s rozsahem působnosti směrnice 2006/123/ES by měly služby v oblasti dopravy zůstat mimo oblast působnosti tohoto nařízení.
- (10) Pokud obchodník nabízí balíček, jenž kombinuje několik služeb, nebo balíček zboží kombinovaný se službami a jedna nebo více těchto služeb by, v případě, že by byly nabízeny jednotlivě, spadaly do oblasti působnosti tohoto nařízení, avšak jiná služba nebo služby nikoli, měl by obchodník buď dodržet zákazy stanovené v tomto nařízení ve vztahu k celému balíčku, nebo alespoň jednotlivě nabízet služby, které spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení, pokud tyto služby tentýž obchodník nabízí zákazníkům jednotlivě. Pokud obchodník poskytuje službu nebo dodává zboží jednotlivě mimo balíček, měl by mít tento obchodník možnost svobodně rozhodnout o ceně, kterou na tuto službu či zboží mimo balíček uplatní, pod podmínkou, že daný obchodník nebude uplatňovat rozdílné ceny z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení.
- (11) Tímto nařízením by neměla být dotčena pravidla použitelná v daňové oblasti vzhledem k tomu, že Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) stanoví zvláštní základ pro opatření týkající se daňové oblasti na úrovni Unie.
- (12) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ⁽⁵⁾ nesmí volba rozhodného práva pro smlouvy mezi spotřebitelem a obchodníkem, který provozuje podnikatelskou nebo profesionální činnost v zemi, kde má spotřebitel své obvyklé bydliště, nebo který tuto činnost jakýmkoli způsobem zaměřuje na tuto zemi nebo na několik zemí včetně této země, ve svém důsledku zbavit spotřebitele ochrany, kterou poskytují ustanovení, od nichž se nelze smluvně odchýlit podle práva země, kde má spotřebitel obvyklé bydliště. Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ⁽⁶⁾ ve věcech týkajících se smlouvy uzavřené mezi spotřebitelem a osobou, která provozuje podnikatelskou nebo profesionální činnost v členském státě, v němž má spotřebitel bydliště, nebo který takovou činnost jakýmkoli způsobem zaměřuje na tento členský stát nebo na několik států včetně tohoto členského státu, může spotřebitel podat žalobu proti smluvnímu partnerovi u soudů členského státu, v němž má spotřebitel bydliště, a žaloba proti spotřebiteli může být podána pouze u těchto soudů.
- (13) Tímto nařízením by neměly být dotčeny právní předpisy Unie týkající se soudní spolupráce v občanských věcech, zejména ustanovení o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy a o příslušnosti soudů uvedená v nařízeních (ES) č. 593/2008 a (EU) č. 1215/2012. Zejména by pak samotná skutečnost, že obchodník dodržuje

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství (Úř. věst. L 293, 31.10.2008, s. 3).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1177/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 181/2011 ze dne 16. února 2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (Úř. věst. L 315, 3.12.2007, s. 14).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) (Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6).

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1).

toto nařízení, neměla být vykládána tak, že obchodník zaměřuje činnost na členský stát spotřebitele ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 593/2008 a čl. 17 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) č. 1215/2012. Pro účely určení rozhodného práva a příslušnosti by proto pouhá skutečnost, že obchodník neblokuje nebo neomezuje přístup spotřebitelů z jiného členského státu k on-line rozhraní nebo že neuplatňuje v případech stanovených v tomto nařízení odlišné všeobecné podmínky pro přístup či odlišné podmínky pro platební transakce v rámci přijímaných platebních prostředků, neměla sama o sobě znamenat, že daný obchodník zaměřuje činnost na členský stát spotřebitele. Dále by nemělo být pouze na základě těchto důvodů dovozováno, že daný obchodník zaměřuje činnost na členský stát, v němž má spotřebitel obvyklé bydliště nebo bydliště, pokud obchodník poskytuje spotřebiteli informace a asistenci po uzavření smlouvy za účelem dodržení povinností obchodníka podle tohoto nařízení.

- (14) Pokud jde o smysl a uplatňování konceptu „elektronicky poskytované služby“ vymezeného tímto nařízením, je důležité poskytnout právní jistotu a zajistit soudržnost s právními předpisy Unie týkajícími se daně z přidané hodnoty (DPH), jež obchodníkovi umožňují přiznávat a odvádět DPH zjednodušeným způsobem prostřednictvím jednoho správního místa pro DPH v souladu s předpisy o zvláštním režimu pro neusazené osoby povinné k dani stanovenými ve směrnici Rady 2006/112/ES⁽¹⁾ a prováděcím nařízením Rady (EU) č. 282/2011⁽²⁾. Z důvodu rychlého rozvoje technologií a obchodování by měl být koncept elektronicky poskytovaných služeb vymezen technologicky neutrálním způsobem odkazem na hlavní charakteristiky těchto služeb, a to v souladu s definicí stanovenou v čl. 7 odst. 1 prováděcího nařízení (EU) č. 282/2011. Při výkladu a uplatňování této definice je proto třeba řádně zohlednit další specifikace obsažené v příloze II směrnice 2006/112/ES a v čl. 7 odst. 2 a 3 a příloze I prováděcího nařízení (EU) č. 282/2011, v rozsahu, v jakém služby uvedené v těchto ustanoveních spadají do oblasti působnosti tohoto nařízení.
- (15) K diskriminačním praktikám, o jejichž řešení usiluje toto nařízení, obvykle dochází prostřednictvím všeobecných obchodních podmínek a dalších informací, které jsou stanoveny a uplatňovány dotčeným obchodníkem nebo jeho jménem jako předpoklad pro získání přístupu k předmětnému zboží nebo službám a které jsou zpřístupněny široké veřejnosti. Součástí těchto všeobecných podmínek pro přístup jsou mimo jiné ceny, platební podmínky a dodací podmínky. Mohou být obchodníkem nebo jeho jménem zpřístupněny široké veřejnosti různými prostředky, jako například informací zveřejněnou v reklamách, na internetových stránkách nebo v předmluvní nebo smluvní dokumentaci. Tyto všeobecné podmínky pro přístup se uplatní v případech neexistence individuálně sjednané dohody mezi obchodníkem a zákazníkem, kterou by bylo stanoveno jinak. Smluvní podmínky, které jsou mezi obchodníkem a zákazníky individuálně sjednány, by neměly být pro účely tohoto nařízení považovány za všeobecné podmínky pro přístup.
- (16) Pokud nakupují zboží nebo služby jakožto koneční uživatelé na základě všeobecných podmínek pro přístup, nacházejí se spotřebitelé a podniky, zejména mikropodniky a malé a střední podniky, často v podobném postavení. Vystupují-li spotřebitelé i podniky pro účely tohoto nařízení jako zákazníci, měli by proto být chráněni před diskriminací z důvodů souvisejících s jejich státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení. Tato ochrana by však neměla být rozšiřována na zákazníky, kteří nakupují zboží či služby za účelem následného dalšího prodeje, přeměny, zpracování, pronájmu nebo subdodávek, jelikož by tím byla ovlivněna široce využívaná schémata distribuce mezi podniky v kontextu mezipodnikových vztahů, jež jsou často sjednávána dvoustraně a přímo spojena s obchodními strategiemi na předcházejících i navazujících úrovních řetězce. Příklady takových schémat zahrnují selektivní a výhradní distribuci, která výrobcům obecně umožňuje vybírat si své prodejce za podmínky splnění pravidel hospodářské soutěže. Tímto nařízením by proto neměly být dotčeny nediskriminační praktiky obchodníků, které omezují transakce nebo opakující se transakce s cílem zabránit podnikům v nákupu objemů přesahujících jejich vnitřní potřeby, za předpokladu, že obchodníci řádně zohlední velikost podniků, aby bylo možné zjistit, zda je nákup určen pouze pro konečné užití.
- (17) Účinky diskriminačního zacházení v souvislosti s transakcemi týkajícími se prodeje zboží nebo poskytování služeb v rámci Unie jsou pro zákazníky a na vnitřním trhu stejně bez ohledu na to, zda je obchodník usazen v členském státě nebo ve třetí zemi. Z tohoto důvodu a s cílem zajistit, aby se na obchodníky, kteří se účastní hospodářské soutěže, vztahovaly v tomto ohledu stejné požadavky, by se toto nařízení mělo použít stejným způsobem pro všechny obchodníky působící v Unii, a to včetně internetových tržišť.

(1) Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).

(2) Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ze dne 15. března 2011, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 77, 23.3.2011, s. 1).

- (18) Mají-li mít zákazníci lepší možnost přístupu k informacím souvisejícím s prodejem zboží a poskytováním služeb v rámci vnitřního trhu a má-li se zvýšit transparentnost, a to i s ohledem na ceny, neměli by obchodníci použitím technických prostředků ani jiným způsobem bránit zákazníkům na základě jejich státní příslušnosti, místa bydliště nebo místa usazení v získání plného a rovného přístupu k on-line rozhraním, a to i ve formě mobilních aplikací. Technické prostředky, které brání tomuto přístupu, mohou zahrnovat zejména jakékoli technologie používané pro určení fyzického umístění zákazníka včetně sledování tohoto umístění prostřednictvím IP adresy nebo souřadnic získaných prostřednictvím globálního navigačního satelitního systému. Zákaz diskriminace týkající se přístupu k on-line rozhraním by však neměl být chápán tak, že z něj obchodníkovi vzniká povinnost uzavírat se s zákazníky transakce.
- (19) Aby se zajistilo rovné zacházení se zákazníky a zabránilo se diskriminaci, jak stanoví toto nařízení, neměli by obchodníci koncipovat své on-line rozhraní nebo používat technické prostředky způsobem, který by v praxi zákazníkům z jiných členských států neumožňoval snadno dokončovat své objednávky.
- (20) Někteří obchodníci provozují různé verze svých on-line rozhraní, které jsou zaměřeny na zákazníky z různých členských států. Toto by sice mělo zůstat nadále umožněno, avšak mělo by být zakázáno přesměrování zákazníků z jedné verze on-line rozhraní na jinou verzi bez jejich výslovného souhlasu. Obchodníci by neměli mít povinnost vyžadovat výslovný souhlas zákazníka pokaždé, když zákazník navštíví totéž on-line rozhraní. Jakmile zákazník poskytne svůj výslovný souhlas, a to i vyjádřením preference uplatňované na osobním účtu, měl by být tento výslovný souhlas považován za platný pro všechny následné návštěvy téhož zákazníka na téže on-line rozhraní. Zákazník by měl mít možnost tento souhlas kdykoli odvolat. Všechny verze on-line rozhraní by měly zákazníkovi vždy zůstat snadno přístupné.
- (21) V některých případech může být blokování nebo omezení přístupu nebo přesměrování na alternativní verzi on-line rozhraní z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení bez výslovného souhlasu zákazníka nezbytné za účelem zajištění souladu se zákonnými požadavky stanovenými v právu Unie nebo v právních předpisech některého členského státu v souladu s právem Unie, jež se na obchodníka v důsledku jeho působení v daném členském státě vztahují. Tyto právní předpisy mohou omezovat přístup zákazníků k určitému zboží nebo službám, například zákazem zobrazování konkrétního obsahu v některých členských státech. Obchodníkům by nemělo být bráněno ve splnění těchto požadavků a je-li to z tohoto důvodu nezbytné, měli by tedy mít možnost blokovat nebo omezit přístup či přesměrovat některé zákazníky nebo zákazníky na některých územích na určité on-line rozhraní. Žádné ustanovení tohoto nařízení nemá za cíl omezit svobodu projevu a svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků, včetně svobody tisku, zaručené v Unii a v členských státech, a zejména v článku 11 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- (22) V celé řadě konkrétních situací nelze jakékoli rozdíly v zacházení se zákazníky prostřednictvím uplatňování všeobecných podmínek pro přístup, včetně úplného odmítnutí prodeje zboží nebo poskytnutí služeb z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníků objektivně odůvodnit. V těchto situacích by měla být takováto diskriminace zakázána a zákazníci by tak za konkrétních podmínek uvedených v tomto nařízení měli mít právo uzavírat transakce za stejných podmínek jako místní zákazník a měli by mít plný a rovný přístup k jakémukoli z různého nabízeného zboží či k jakýmkoli z různých nabízených služeb bez ohledu na jejich státní příslušnost, místo bydliště nebo místo usazení. V případech, kdy je to nutné, by proto obchodníci měli přijmout opatření, aby zajistili dodržení tohoto zákazu diskriminace, pokud by jinak bylo dotčeným zákazníkům bráněno v získání takového plného a rovného přístupu.
- (23) První z těchto situací je případ, kdy obchodník prodává zboží a toto zboží je dodáváno do členského státu, do něž obchodník ve svých všeobecných podmínkách pro přístup nabízí dodání, nebo je toto zboží odebíráno v místě, na kterém se obchodník a zákazník dohodli, v členském státě, v němž obchodník v uvedených všeobecných podmínkách pro přístup takovouto možnost nabízí. V této situaci by měl být zákazník schopen zboží zakoupit za naprosto stejných podmínek, včetně ceny a podmínek souvisejících s dodáním zboží, jako podobní zákazníci, kteří mají bydliště nebo jsou usazení v členském státě, v němž je zboží dodáváno nebo odebíráno. To by mohlo znamenat, že si zahraniční zákazníci budou muset zboží vyzvednout v tomto členském státě nebo v jiném členském státě, do něhož obchodník zboží dodává, nebo soukromými prostředky zařídit přeshraniční dodání zboží. V této situaci není v souladu se směrnicí 2006/112/ES potřeba registrovat se k DPH v členském státě zákazníka.

- (24) Druhou situací je případ, kdy obchodník zajišťuje elektronicky poskytované služby. V tomto případě se fyzické dodání nepožaduje, protože k dodání služeb dochází elektronicky. Hlášení a platbu DPH může obchodník provést zjednodušeně podle pravidel použitelných pro zjednodušené jedno správní místo pro DPH stanovených v prováděcím nařízení (EU) č. 282/2011. Elektronicky poskytované služby zahrnují například cloudové služby, služby uchovávání dat, web-site hosting a poskytování firewallů, používání vyhledávačů a internetových adresářů.
- (25) V neposlední řadě v situaci, kdy obchodník poskytuje služby, a tyto služby jsou odebírány zákazníkem na fyzickém místě, jako například v prostorách obchodníka nebo na jiném konkrétním místě, na kterém obchodník nabízí poskytování služeb na území, kde působí, by uplatňování odlišných všeobecných podmínek pro přístup na základě státní příslušnosti, místa bydliště nebo místa usazení zákazníka rovněž nebylo oprávněné. Tyto situace se týkají poskytování jiných služeb, než jsou elektronicky poskytované služby, jako jsou například hotelové ubytování, sportovní akce, pronájem vozidel a vstupenky na hudební festivaly nebo do zábavních parků. V těchto situacích se obchodník nemusí registrovat k DPH v jiném členském státě ani zajišťovat přeshraniční dodání zboží.
- (26) Ve všech těchto situacích nepřináší dodržování tohoto nařízení pro obchodníka žádné dodatečné náklady související s příslušností nebo s rozdíly v rozhodném právu na základě ustanovení, která jsou v oblasti práva rozhodného pro smluvní závazkové vztahy uvedena v nařízení (ES) č. 593/2008 a v oblasti příslušnosti uvedena v nařízení (EU) č. 1215/2012, pokud obchodník neprovozuje činnost v členském státě spotřebitele či na něj činnost nezaměřuje. Pokud obchodník naopak činnost v členském státě spotřebitele provozuje nebo na něj činnost zaměřuje, projevil záměr navázat obchodní vztahy se spotřebiteli z tohoto členského státu, a tím i to, že byl schopen takovéto náklady zohlednit.
- (27) Zákaz diskriminace zákazníků podle tohoto nařízení by však neměl být chápán tak, že obchodníkům brání nabízet zboží nebo služby v různých členských státech nebo určitým skupinám zákazníků prostřednictvím cílených nabídek a odlišných všeobecných obchodních podmínek pro přístup, a to i vytvořením on-line rozhraní pro konkrétní zemi. V těchto situacích by však měli obchodníci se svými zákazníky vždy zacházet nediskriminačním způsobem, bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo místo bydliště nebo místo usazení, pokud si určitý zákazník přeje takových nabídek a všeobecných podmínek pro přístup využít. Tento zákaz by neměl být chápán tak, že brání uplatňování všeobecných obchodních podmínek pro přístup, které se liší z jiných důvodů, například kvůli členství v určitém sdružení nebo příspěvkům obchodníkovi, pokud tyto důvody nesouvisí se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení. Tento zákaz by neměl být ani chápán tak, že brání svobodě obchodníkům nabízet na nediskriminačním základě odlišné podmínky včetně odlišných cen na různých prodejních místech, jako jsou obchody a internetové stránky, nebo poskytovat zvláštní nabídky pouze na konkrétním území v rámci určitého členského státu.
- (28) Dále by uvedený zákaz neměl být chápán tak, že má dopad na uplatňování jakéhokoli územního či jiného omezení, pokud jde o poprodejní asistenční služby nebo poprodejní služby nabízené zákazníkovi obchodníkem. Toto nařízení by proto nemělo být chápáno tak, že ukládá povinnost dodat zboží přeshraničně do jiného členského státu, kam by jinak obchodník možnost dodání svým zákazníkům nenabízel. Ani by nemělo být chápáno tak, že ukládá dodatečnou povinnost hradit jakékoli náklady na poštovné a dopravu a na montáž a demontáž, které by překračovaly rámec povinností, jež byly smluvně dohodnuty v souladu s právem Unie a vnitrostátním právem. Uplatňováním tohoto nařízením by neměly být dotčeny směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ⁽¹⁾ a 2011/83/EU ⁽²⁾.
- (29) Pouhé dodržování tohoto nařízení by samo o sobě nemělo mít pro obchodníka za následek povinnost dodržovat mimosmluvní požadavky podle vnitrostátních právních předpisů členského státu zákazníka, které se týkají příslušného zboží a služeb, jako je označování nebo odpovědné požadavky, nebo povinnost informovat zákazníky o těchto požadavcích.
- (30) Obchodníci, na něž se vztahuje zvláštní režim stanovený v hlavě XII kapitole 1 směrnice 2006/112/ES, nejsou povinni platit DPH v členském státě, v němž jsou usazeni. Pro tyto obchodníky by zákaz uplatňování odlišných všeobecných podmínek pro přístup z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží (Úř. věst. L 171, 7.7.1999, s. 12).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

usazení zákazníků při dodávání elektronicky poskytovaných služeb znamenal, že by se museli zaregistrovat, aby mohli zúčtovat DPH jiných členských států, a mohl by jim způsobit dodatečné náklady, jež by vzhledem k velikosti a vlastnostem dotčených obchodníků představovaly nepřiměřenou zátěž. Tito obchodníci by proto měli být od uvedeného zákazu osvobozeni po dobu, po jakou se daný režim uplatňuje.

- (31) Ve všech těchto situacích může obchodníkovi v určitých případech bránit v prodeji zboží nebo poskytování služeb některým zákazníkům nebo zákazníkům na některých územích z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníků konkrétní zákaz nebo požadavek stanovený právem Unie nebo právními předpisy členských států v souladu s právem Unie. Právní předpisy členských států mohou též v souladu s právem Unie vyžadovat, aby obchodníci dodržovali jistá pravidla o stanovování cen knih. Obchodníkům by nemělo být bráněno tyto právní předpisy v nezbytném rozsahu dodržovat.
- (32) Podle práva Unie se obchodníci mohou v zásadě rozhodnout, jaké platební prostředky chtějí přijímat. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/751 ⁽¹⁾ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ⁽²⁾ nemají obchodníci přijímající karetní platební prostředek konkrétní značky a kategorie povinnost přijímat karty stejné kategorie, avšak jiné značky karetních platebních prostředků nebo jiné kategorie karet stejné značky. Obchodníci přijímající debetní kartu určité značky tedy nemají povinnost přijímat kreditní kartu této značky nebo v případě, že přijímají spotřebitelské kreditní karty určité značky, přijímat rovněž kreditní karty stejné značky pro komerční klientelu. Rovněž obchodník, který využívá služby iniciování platby podle směrnice (EU) 2015/2366, nemá povinnost přijmout platbu, je-li k tomu nezbytné uzavřít s určitým poskytovatelem služeb iniciování platby novou smlouvu nebo změnit stávající smlouvu. Po provedení této volby by však obchodníci neměli diskriminovat zákazníky v rámci Unie tím, že odmítají určité transakce nebo s ohledem na tyto transakce jinak uplatňují některé odlišné platební podmínky z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníků. V této konkrétní souvislosti by takové neodůvodněné nerovné zacházení z důvodů souvisejících s umístěním platebního účtu, místem usazení poskytovatele platební služby nebo místem vydání platebního prostředku na území Unie mělo být rovněž výslovně zakázáno. Dále je třeba připomenout, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 260/2012 ⁽³⁾ již všem příjemcům plateb včetně obchodníků zakazuje požadovat, aby se bankovní účty pro přijetí platby v eurech nacházely v určitém členském státě. Obchodník by měl mít i nadále možnost požadovat nediskriminační poplatek za použití platebního prostředku, je-li v souladu s právem Unie. Členské státy však mohou toto právo omezit v souladu s čl. 62 odst. 5 směrnice (EU) 2015/2366.
- (33) Směrnice (EU) 2015/2366 zavedla přísné bezpečnostní požadavky na iniciování a zpracování elektronických plateb. Tyto požadavky snižují riziko podvodu u všech nových i tradičnějších způsobů platby, zejména u plateb on-line. Poskyvatelé platebních služeb jsou povinni provádět takzvané silné ověření klienta, což je postup ověření, který potvrzuje totožnost uživatele platební služby nebo platební transakce. U transakcí na dálku, jako jsou platby on-line, jsou bezpečnostní požadavky ještě přísnější a vyžadují dynamické propojení s částkou transakce a účtem příjemce platby, aby uživatele ještě více chránily minimalizací rizik v případě chyby nebo podvodných útoků. Výsledkem těchto požadavků je, že riziko podvodné platby při domácích i přeshraničních nákupech je podstatně nižší. Avšak v situacích, kdy obchodníci nemají k dispozici jiné prostředky pro snížení rizika neplnění závazků ze strany zákazníků, mimo jiné zejména v případě obtíží s posouzením jejich bonity, měli by mít možnost zdržet dodávku zboží nebo odeprít poskytnutí služby, dokud neobdrží potvrzení, že platební transakce byla řádně iniciována. V případě inkas by měli mít obchodníci možnost požadovat úhradu předem, tedy před zasláním zboží nebo poskytnutím služby. Rozdílné zacházení by však mělo být založeno pouze na objektivních a oprávněných důvodech.
- (34) Toto nařízení by nemělo mít vliv na použití pravidel v oblasti hospodářské soutěže, zejména pak článků 101 a 102 Smlouvy o fungování EU. Zejména by toto nařízení, a konkrétně jeho ustanovení týkající se přístupu ke zboží a službám, neměly mít vliv na dohody omezující aktivní prodeje ve smyslu nařízení Komise (EU)

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/751 ze dne 29. dubna 2015 o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce (Úř. věst. L 123, 19.5.2015, s. 1).

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 260/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se stanoví technické a obchodní požadavky pro úhrady a inkasa v eurech a kterým se mění nařízení (ES) č. 924/2009 (Úř. věst. L 94, 30.3.2012, s. 22).

č. 330/2010 ⁽¹⁾). Dohody ukládající obchodníkům povinnost nezapojit se do pasivních prodejů ve vztahu k některým zákazníkům nebo skupinám zákazníků na některých územích se obecně považují za dohody omezující hospodářskou soutěž a nelze jim zpravidla udělit výjimku ze zákazu stanoveného čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování EU. V případech, kdy se takové výjimky přesto použijí, nebo kdy se na smluvní omezení nevztahuje článek 101 Smlouvy o fungování EU, existuje riziko, že by tyto dohody mohly být využívány k obcházení ustanovení tohoto nařízení. Příslušná ustanovení těchto dohod by proto měla být automaticky neplatná, jestliže obchodníkům ukládají povinnost jednat v rozporu se zákazy stanovenými v tomto nařízení, pokud jde o přístup k on-line rozhraní, přístup ke zboží či službám a platbu. Tato ustanovení se týkají například smluvních omezení, která obchodníkovi neumožňují reagovat na nevyžádané poptávky jednotlivých zákazníků na prodej zboží, bez jeho dodání, mimo smluvně přidělené území obchodníka z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníků.

- (35) Členské státy by měly určit jeden nebo více orgánů jako orgány odpovědné za přijetí účinných opatření k zajištění dodržování tohoto nařízení. Tyto orgány, jež mohou zahrnovat soudy nebo správní orgány, by měly mít nezbytné pravomoci, aby mohly obchodníkovi dodržování tohoto nařízení přikázat. Členské státy by měly také zajistit, aby mohla být vůči obchodníkům v případě jakéhokoli porušení tohoto nařízení přijata účinná, přiměřená a odrazující opatření.
- (36) Spotřebitelé by měli mít možnost přijímat pomoc od odpovědných orgánů usnadňujících řešení sporů s obchodníky, které vyplývají z uplatňování tohoto nařízení, a to i případně od orgánů zřízených podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 524/2013 ⁽²⁾.
- (37) Toto nařízení by mělo být pravidelně vyhodnocováno, aby k němu mohly být případně navrženy nezbytné změny. Taková hodnocení by měla zohledňovat celkový dopad tohoto nařízení na vnitřní trh a přeshraniční elektronický obchod. První hodnocení by se mělo zaměřit na posouzení možného rozšíření zákazu rozdílných všeobecných podmínek pro přístup k elektronicky poskytovaným službám, včetně těch, jejichž hlavní vlastností je poskytování přístupu k dílům chráněným autorskými právy nebo k jinému předmětu ochrany a jejich užití, za předpokladu, že obchodník má pro příslušná území požadovaná práva. Mělo by rovněž analyzovat, zda by oblast působnosti tohoto nařízení měla být rozšířena na služby, na které se nevztahuje směrnice 2006/123/ES, a mělo by přitom zohlednit specifika každé z těchto služeb.
- (38) Za účelem usnadnění účinného vymáhání pravidel stanovených tímto nařízením by měl ve vztahu k těmto pravidlům být k dispozici také mechanismus pro zajištění přeshraniční spolupráce mezi příslušnými orgány, který je stanoven nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 ⁽³⁾. Jelikož se však nařízení (ES) č. 2006/2004 použije pouze s ohledem na právní předpisy, které chrání zájmy spotřebitelů, měl by být tento mechanismus dostupný pouze tehdy, je-li zákazník spotřebitelem. Nařízení (ES) č. 2006/2004 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno. Protože je nařízení (ES) č. 2006/2004 zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 ⁽⁴⁾ s účinkem od 17. ledna 2020, uvedené nařízení by rovněž mělo být změněno, aby byla zachována ochrana zájmů spotřebitelů.
- (39) Má-li být v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/22/ES ⁽⁵⁾ umožněno podávání žalob na zdržení se jednání směřujících k ochraně kolektivních zájmů spotřebitelů s ohledem na jednání v rozporu s tímto nařízením, měla by být změněna rovněž uvedená směrnice tak, aby ve své příloze I zahrnovala odkaz na toto nařízení. Spotřebitelé by rovněž měli být povzbuzováni k tomu, aby vhodně využívali mechanismy mimosoudního řešení sporů týkajících se smluvních závazků, které vyplývají z kupních smluv nebo smluv o poskytování služeb uzavíraných on-line, stanovené nařízením (EU) č. 524/2013.

⁽¹⁾ Nařízení Komise (EU) č. 330/2010 ze dne 20. dubna 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (Úř. věst. L 102, 23.4.2010, s. 1).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 524/2013 ze dne 21. května 2013 o řešení spotřebitelských sporů on-line a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (nařízení o řešení spotřebitelských sporů on-line) (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele) (Úř. věst. L 364, 9.12.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 ze dne 12. prosince 2017 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitelů a o zrušení nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 345, 27.12.2017, s. 1).

⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/22/ES ze dne 23. dubna 2009 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů (Úř. věst. L 110, 1.5.2009, s. 30).

- (40) Obchodníci, orgány veřejné moci a další zainteresované strany by měli mít dostatek času, aby se přizpůsobili ustanovením tohoto nařízení a zajistili jejich dodržování.
- (41) Za účelem dosažení cíle spočívajícího v účinném řešení přímé a nepřímé diskriminace na základě státní příslušnosti, místa bydliště nebo místa usazení zákazníků je vhodné přijmout nařízení, které je přímo uplatňováno ve všech členských státech. Je to nezbytné pro zajištění jednotného uplatňování pravidel nepřípustné diskriminace v celé Unii a jejich vstupu v platnost ve stejném okamžiku. Pouze nařízení zajišťuje takovou míru jasnosti, jednotnosti a právní jistoty, jaká je nutná pro to, aby z těchto pravidel mohli mít zákazníci plný prospěch.
- (42) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zabránění přímé a nepřímé diskriminaci založené na státní příslušnosti, místě bydliště nebo místě usazení zákazníků, včetně neoprávněného zeměpisného blokování, při transakcích s obchodníky v rámci Unie, nemůže být vzhledem k přeshraniční povaze problému a nedostatečné jasnosti současného právního rámce dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodu rozsahu a potenciálního účinku na obchod na vnitřním trhu, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (43) Toto nařízení dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané Listinou. Cílem tohoto nařízení je zejména zajistit úplné dodržování článků 11, 16, 17 a 38 této Listiny,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Cíl a oblast působnosti

1. Účelem tohoto nařízení je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu zamezením neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace, která je přímo či nepřímo založena na státní příslušnosti, místě bydliště nebo místě usazení zákazníků, a to i bližším vymezením některých situací, v nichž nemůže být rozdílné zacházení odůvodněno podle čl. 20 odst. 2 směrnice 2006/123/ES.
2. Toto nařízení se nevztahuje na čistě vnitrostátní situace, kdy jsou všechny relevantní prvky dané transakce soustředěny v rámci jediného členského státu.
3. Toto nařízení se nevztahuje na činnosti uvedené v čl. 2 odst. 2 směrnice 2006/123/ES.
4. Tímto nařízením nejsou dotčeny žádné předpisy vztahující se na daňovou oblast.
5. Tímto nařízením nejsou dotčena pravidla uplatňovaná v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících, zejména pravidla stanovená ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES⁽¹⁾.
6. Tímto nařízením není dotčeno právo Unie v oblasti justiční spolupráce v občanských věcech. Dodržování tohoto nařízení nesmí být vykládáno tak, že obchodník zaměřuje činnost na členský stát, v němž má spotřebitel obvyklé bydliště nebo bydliště ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 593/2008 a čl. 17 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) č. 1215/2012. Zejména pokud obchodník, který jedná v souladu s články 3, 4 a 5 tohoto nařízení, neblokuje nebo neomezuje přístup spotřebitelů k on-line rozhraní, nepřesměřovává spotřebitele na základě jejich státní příslušnosti nebo místa bydliště na verzi svého on-line rozhraní, která se liší od on-line rozhraní, k němuž se spotřebitelé snažili získat přístup, nepoužívá při prodeji zboží nebo poskytování služeb v situacích stanovených v tomto nařízení odlišné všeobecné podmínky pro přístup nebo přijímá na nediskriminačním základě platební prostředky vydané v jiném členském státě, nepovažuje se pouze na základě těchto důvodů za obchodníka, který zaměřuje činnost na členský stát, v němž má spotřebitel obvyklé bydliště nebo bydliště. Dále nelze pouze na základě těchto důvodů dovozovat, že obchodník zaměřuje činnost na členský stát, v němž má spotřebitel obvyklé bydliště nebo bydliště, pokud poskytuje spotřebiteli informace a asistenci po uzavření smlouvy za účelem dodržení povinností obchodníka podle tohoto nařízení.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10).

7. Čl. 20 odst. 2 směrnice 2006/123/ES se použije, pokud toto nařízení nestanoví zvláštní ustanovení.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „elektronicky poskytovanými službami“ služby, které jsou poskytovány přes internet nebo elektronickou síť a z jejichž povahy vyplývá, že jejich poskytování je v podstatě automatizované a vyžaduje minimální lidský zásah, a které není možné zajistit bez informačních technologií;
- 2) „mezibankovním poplatkem“ mezibankovní poplatek ve smyslu čl. 2 bodu 10 nařízení (EU) 2015/751;
- 3) „karetním platebním prostředkem“ karetní platební prostředek ve smyslu čl. 2 bodu 20 nařízení (EU) 2015/751;
- 4) „platební značkou“ platební značka ve smyslu čl. 2 bodu 30 nařízení (EU) 2015/751;
- 5) „platební transakcí“ platební transakce ve smyslu čl. 4 bodu 5 směrnice (EU) 2015/2366;
- 6) „platební službou“ platební služba ve smyslu čl. 4 bodu 3 směrnice (EU) 2015/2366;
- 7) „poskytovatelem platebních služeb“ poskytovatel platebních služeb ve smyslu čl. 4 bodu 11 směrnice (EU) 2015/2366;
- 8) „platebním účtem“ platební účet ve smyslu čl. 4 bodu 12 směrnice (EU) 2015/2366;
- 9) „platebním prostředkem“ platební prostředek ve smyslu čl. 4 bodu 14 směrnice (EU) 2015/2366;
- 10) „inkasem“ inkaso ve smyslu čl. 4 bodu 23 směrnice (EU) 2015/2366;
- 11) „úhradou“ úhrada ve smyslu čl. 4 bodu 24 směrnice (EU) 2015/2366;
- 12) „spotřebitelem“ jakákoli fyzická osoba, která jedná za účelem, který nespadá do její obchodní, podnikatelské, řemeslné nebo profesní činnosti;
- 13) „zákazníkem“ spotřebitel, který je státním příslušníkem některého členského státu nebo má místo bydliště v některém členském státě, nebo podnik, který má místo usazení v některém členském státě, a získá službu či nakoupí zboží nebo usiluje o získání služby či koupí zboží v Unii, a to pouze za účelem jejich konečného užití;
- 14) „všeobecnými podmínkami pro přístup“ veškeré smluvní podmínky a další informace, včetně čistých prodejních cen, které upravují přístup zákazníků ke zboží nebo službám nabízeným obchodníkem k prodeji, jsou obchodníkem nebo jeho jménem stanoveny, uplatňovány a zpřístupněny široké veřejnosti a používají se v případě neexistence individuálně sjednané dohody mezi obchodníkem a zákazníkem;
- 15) „zbožím“ jakákoli hmotná movitá věc, s výjimkou předmětů, které se prodávají na základě výkonu rozhodnutí nebo jiných zákonem stanovených opatření;
- 16) „on-line rozhraním“ jakýkoli software, včetně internetové stránky nebo její části a aplikací, včetně mobilních aplikací, provozovaný obchodníkem nebo jeho jménem, který slouží k poskytování přístupu zákazníkům ke zboží nebo službám obchodníka za účelem uzavření transakce ve vztahu k tomuto zboží nebo službám;
- 17) „službou“ jakákoli samostatná výdělečná činnost poskytovaná zpravidla za úplaty, jak je uvedeno v článku 57 Smlouvy o fungování EU;
- 18) „obchodníkem“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba bez ohledu na to, zda je v soukromém či veřejném vlastnictví, která jedná, i prostřednictvím jiné osoby jednající jménem obchodníka nebo v jeho zastoupení, za účelem souvisejícím s jeho obchodní, podnikatelskou, řemeslnou nebo profesní činností.

Článek 3

Přístup k on-line rozhraním

1. Obchodník nesmí technickými prostředky ani jinak blokovat nebo omezovat přístup zákazníka k on-line rozhraní obchodníka z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníka.
2. Obchodník nesmí z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníka provádět přesměrování tohoto zákazníka na verzi on-line rozhraní obchodníka, která se od on-line rozhraní, k němuž se zákazník snažil původně získat přístup, liší svou úpravou, použitím jazyka nebo jinými charakteristikami, které tuto verzi konkretizují pro zákazníky určité státní příslušnosti, místa bydliště nebo místa usazení, pokud zákazník s tímto přesměrováním výslovně předem nesouhlasil.

V případě přesměrování s výslovným souhlasem zákazníka musí verze on-line rozhraní obchodníka, k níž se zákazník snažil původně získat přístup, zůstat pro tohoto zákazníka snadno přístupná.

3. Zákaz uvedený v odstavcích 1 a 2 se nepoužije v případech, kdy je blokování či omezení přístupu nebo přesměrování nezbytné za účelem zajištění splnění právního požadavku stanoveného v právu Unie nebo v právních předpisech členského státu v souladu s právem Unie, které se na činnost obchodníka vztahují.

V takových případech musí obchodník zákazníkům jasně a konkrétně vysvětlit, proč je blokování či omezení přístupu nebo přesměrování nutné k zajištění splnění tohoto požadavku. Toto vysvětlení musí být poskytnuto v jazyce on-line rozhraní, ke kterému se zákazník snažil původně získat přístup.

Článek 4

Přístup ke zboží a službám

1. Obchodník nesmí uplatňovat odlišné všeobecné podmínky pro přístup ke zboží a službám z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníka, jestliže zákazník usiluje o:
 - a) koupi zboží od obchodníka a toto zboží je dodáváno do místa v členském státě, do něž obchodník ve všeobecných podmínkách pro přístup nabízí dodání, nebo je toto zboží odebráno v místě, na kterém se obchodník a zákazník dohodli, v členském státě, v němž obchodník ve všeobecných podmínkách pro přístup takovou možnost nabízí;
 - b) získání služby poskytované obchodníkem elektronicky kromě služeb, jejichž hlavní vlastností je poskytování přístupu k dílům chráněným autorskými právy nebo k jinému předmětu ochrany či jejich užití, včetně prodeje díla chráněného autorskými právy nebo předmětu ochrany v nehmotné podobě;
 - c) získání služby od obchodníka, kromě elektronicky poskytovaných služeb, na fyzickém místě v rámci území členského státu, kde obchodník působí.
2. Zákaz stanovený v odstavci 1 obchodníkům nebrání v nabízení všeobecných podmínek pro přístup včetně čistých prodejních cen, které se mezi členskými státy nebo uvnitř jednoho členského státu liší a které jsou nabízeny zákazníkům na konkrétním území nebo konkrétním skupinám zákazníků na nediskriminačním základě.
3. Pouhé dodržování zákazu stanoveného v odstavci 1 samo o sobě neznamená, že obchodník má povinnost dodržovat mimosmluvní požadavky stanovené vnitrostátními právními předpisy členského státu zákazníka, které se týkají příslušného zboží a služeb, nebo že má povinnost informovat zákazníky o těchto požadavcích.
4. Zákaz stanovený v odst. 1 písm. b) se nepoužije na obchodníky, kteří jsou osvobozeni od DPH na základě ustanovení hlavy XII kapitoly 1 směrnice 2006/112/ES.
5. Zákaz uvedený v odstavci 1 se nepoužije v rozsahu, v němž obchodníkovi v prodeji zboží nebo poskytování služeb určitým zákazníkům nebo zákazníkům na určitých územích brání konkrétní ustanovení práva Unie nebo právních předpisů členských států v souladu s právem Unie.

Pokud jde o prodej knih, zákaz stanovený v odstavci 1 nebrání obchodníkům ve stanovení odlišných cen pro zákazníky na určitých územích v rozsahu, v němž jsou povinni tak učinit podle právních předpisů členských států v souladu s právem Unie.

Článek 5

Nepřípustnost diskriminace z důvodů souvisejících s platbou

1. Obchodník nesmí v rámci jím přijímaných platebních prostředků uplatňovat z důvodů souvisejících se státní příslušností, místem bydliště nebo místem usazení zákazníka, umístěním platebního účtu, místem usazení poskytovatele platební služby nebo místem vydání platebního prostředku na území Unie odlišné podmínky pro platební transakci, pokud:
 - a) je platební transakce provedena elektronickou transakcí úhradou, inkasem nebo karetním platebním prostředkem v rámci stejné platební značky a kategorie;
 - b) jsou splněny požadavky na ověření podle směrnice (EU) 2015/2366 a
 - c) měnou transakcí je měna, kterou obchodník přijímá.
2. Je-li to opodstatněno objektivními důvody, nebrání zákaz stanovený v odstavci 1 obchodníkovi v zadržení dodávky zboží nebo odepření poskytnutí služby, dokud neobdrží potvrzení, že platební transakce byla řádně iniciována.
3. Zákaz stanovený v odstavci 1 nebrání obchodníkovi v požadování poplatků za použití karetního platebního prostředku, u něhož nejsou mezibankovní poplatky upraveny podle kapitoly II nařízení (EU) 2015/751, a u platebních služeb, na které se nevztahuje nařízení (EU) č. 260/2012, ledaže byl v právním řádu členského státu, který se na činnost obchodníka vztahuje, zaveden zákaz nebo omezení práva požadovat poplatky za použití platebních prostředků v souladu s čl. 62 odst. 5 směrnice (EU) 2015/2366. Uvedené poplatky nesmí přesáhnout výši přímých nákladů vzniklých obchodníkovi v důsledku použití platebního prostředku.

Článek 6

Dohody o pasivních prodeích

1. Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 330/2010 a článek 101 Smlouvy o fungování EU, toto nařízení nemá vliv na dohody omezující aktivní prodeje ve smyslu nařízení (EU) č. 330/2010, ani na dohody omezující pasivní prodeje ve smyslu nařízení (EU) č. 330/2010, které se týkají transakcí, na něž se nevztahují zákazy stanovené v článcích 3, 4 a 5 tohoto nařízení.
2. Ustanovení dohod, která obchodníkovi ukládají povinnost, aby pokud jde o pasivní prodeje ve smyslu nařízení (EU) č. 330/2010 jednal v rozporu se zákazy stanovenými v článcích 3, 4 a 5 tohoto nařízení, jsou automaticky neplatná.

Článek 7

Vymáhání

1. Každý členský stát určí subjekt či subjekty odpovědné za přiměřené a účinné vymáhání tohoto nařízení.
2. Členské státy stanoví pravidla pro ukládání opatření za porušení ustanovení tohoto nařízení a zajistí jejich uplatňování. Stanovená opatření musí být účinná, přiměřená a odrazující.
3. Opatření uvedená v odstavci 2 musí být sdělena Komisi a zveřejněna na jejich internetových stránkách.

Článek 8

Pomoc spotřebitelům

Každý členský stát určí subjekt či subjekty odpovědné za poskytování praktické pomoci spotřebitelům pro případ sporu mezi spotřebitelem a obchodníkem, který vznikne v důsledku použití tohoto nařízení.

Článek 9

Přezkum

1. Komise do 23. března 2020 a následně každých pět let podá Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o hodnocení tohoto nařízení. Komise přitom zohlední celkový dopad tohoto nařízení na vnitřní trh a přeshraniční elektronický obchod, včetně zejména případného dalšího administrativního a finančního zatížení obchodníků, které vyplývá z existence rozdílných použitelných regulačních režimů v oblasti spotřebitelského smluvního práva. V případě potřeby bude ke zprávě připojen návrh na změnu tohoto nařízení s ohledem na vývoj v právní, technické a ekonomické oblasti.

2. První hodnocení uvedené v odstavci 1 se provede zejména s cílem posoudit oblast působnosti tohoto nařízení, jakož i rozsah zákazu stanoveného v čl. 4 odst. 1 písm. b), a skutečnost, zda by se toto nařízení mělo vztahovat rovněž na elektronicky poskytované služby, jejichž hlavní vlastností je poskytování přístupu k dílům chráněným autorskými právy nebo k jinému předmětu ochrany a jejich užití, včetně prodeje díla chráněného autorskými právy nebo předmětu ochrany v nehmotné podobě, za předpokladu, že obchodník má pro příslušná území požadovaná práva.

Článek 10

Změny nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES

1. V příloze nařízení (ES) č. 2006/2004 se doplňuje nový bod, který zní:

„22. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302 ze dne 28. února 2018 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 60 I, 2.3.2018, s. 1.), pouze tehdy, je-li zákazník spotřebitelem ve smyslu čl. 2 bodu 12 uvedeného nařízení.“

2. V příloze nařízení (EU) 2017/2394 se doplňuje nový bod, který zní:

„27. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302 ze dne 28. února 2018 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 60 I, 2.3.2018, s. 1.), pouze tehdy, je-li zákazník spotřebitelem ve smyslu čl. 2 bodu 12 uvedeného nařízení.“

3. V příloze I směrnice 2009/22/ES se doplňuje nový bod, který zní:

„16. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/302 ze dne 28. února 2018 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 60 I, 2.3.2018, s. 1.).“

Článek 11

Závěrečná ustanovení

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 3. prosince 2018.

2. Článek 6 se však použije na ustanovení dohod uzavřených před 2. březnem 2018, jež jsou v souladu s článkem 101 Smlouvy o fungování EU a s jakýmkoliv rovnocennými předpisy vnitrostátního práva v oblasti hospodářské soutěže, ode dne 23. března 2020.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 28. února 2018.

Za Evropský parlament
předsedkyně
L. PAVLOVA

Za Radu
předseda
A. TAJANI

Prohlášení Komise

Komise bere na vědomí znění článku 9, na němž se Evropský parlament a Rada dohodly.

Aniž by bylo dotčeno její právo podnětu vycházející ze Smlouvy, Komise v této souvislosti prohlašuje, že v souladu s článkem 9 ve svém prvním hodnocení tohoto nařízení, které Komise vypracuje do dvou let od vstupu nařízení v platnost, podrobně vyhodnotí způsob, jímž je nařízení prováděno, a také míru, do níž napomáhá účinnému fungování vnitřního trhu. Zohlední přitom rostoucí očekávání spotřebitelů, zejména těch z nich, kteří nemají přístup ke službám chráněným autorskými právy.

V rámci tohoto hodnocení Komise rovněž vypracuje věcný rozbor proveditelnosti a potenciálních nákladů a přínosů spojených s případnými změnami oblasti působnosti nařízení, obzvláště pokud se jedná o možné vynětí elektronicky poskytovaných služeb, jejichž hlavní vlastností je poskytování přístupu k dílům chráněným autorskými právy nebo jinému předmětu ochrany či jejich využívání, z působnosti čl. 4 odst. 1 písm. b), pokud má obchodník pro příslušná území požadovaná práva, přičemž řádně zohlední pravděpodobné dopady případného rozšíření působnosti nařízení na spotřebitele a podniky a na dotčená odvětví, a to v celé Evropské unii. Komise rovněž pečlivě analyzuje, zda by v jiných odvětvích, včetně odvětví, která nespádají do působnosti směrnice 2006/123/ES a která jsou rovněž vyloučena z působnosti tohoto nařízení na základě jeho čl. 1 odst. 3, jako jsou např. dopravní a audiovizuální služby, měla být odstraněna případná zbývající neodůvodněná omezení založená na státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení.

Dospěje-li Komise ve svém hodnocení k závěru, že oblast působnosti nařízení by měla být pozměněna, připojí k němu odpovídající legislativní návrh.
